

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 483/2017-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Mišíkovou, Laurinská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline vo veci vedenej pod ČVS: KRP-111/2-VYS-ZA-2014 a postupom Krajskej prokuratúry v Žiline vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 61/15/5500 a jej uznesením zo 4. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“) postupom vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline (ďalej len „vyšetrovateľ“) vo veci vedenej pod ČVS: KRP-111/2-VYS-ZA-2014 (ďalej len „napadnuté konanie vyšetrovateľa“) a postupom Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 61/15/5500 (ďalej len „napadnuté konanie krajskej prokuratúry“) a jej uznesením zo 4. augusta 2016 (ďalej len „uznesenie krajskej prokuratúry“).

Zo sťažnosti vyplýva, že vyšetrovateľ uznesením ČVS: KRP-111/2-VYS-ZA-2014 z 10. júna 2016 (ďalej len „uznesenie o zastavení trestného stíhania“) podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie vo veci trestného činu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Sťažovateľ uvádza, že v predmetnej trestnej veci mal postavenie poškodeného, ktorý si riadne v rámci tzv. adhézneho konania uplatnil nárok na náhradu škody podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa sťažovateľa vyšetrovateľ vydaním uznesenia o zastavení trestného stíhania, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, porušil § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku, a preto 24. júna 2016 podal proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania sťažnosť (namietal tiež, že na základe takto nedostatočne zisteného skutkového stavu nemožno vo veci vydať žiadne meritórne rozhodnutie). Následne 12. augusta 2016 mu bolo doručené napadnuté uznesenie prokurátora krajskej prokuratúry (ďalej len „prokurátor“), ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenie prokurátora je síce obsahovo rozsiahle, no jeho sťažnostným námietkam sa venuje len veľmi nekonkrétne a stroho, čo spôsobuje arbitrárnosť tohto uznesenia.

Podľa názoru sťažovateľa je v napadnutom uznesení prokurátora viacero nejasností. Ako príklad uvádza stranu 4, kde ako poškodený je uvedený [REDACTED], ktorý však vôbec nebol subjektom trestného stíhania. Ďalej poukazuje na to, že prokurátor

v napadnutom uznesení uvádza, že «*podľa zástupkyne poškodeného by bolo primeranejšie a „pravdivejšie“ uvádzať, že sa nekonalo „žiadne zasadnutie“*», namieta však, že on ani jeho splnomocnenkyňa nikdy neuviedli, že popretie konania zasadnutia správnej rady by bolo „*primeranejšie a pravdivejšie*“. Uvádza, že on a jeho splnomocnenkyňa „*vždy tvrdili, že sa žiadne zasadnutie nekonalo a predložili sme k tomu aj dostatočné dôkazy..., pričom na základe takýchto skutočností a dôkazov sme nekonanie zasadnutia označili za notoriету, ktorú už nie je potrebné viac dokazovať. Takýto záver vyplýval nielen z predložených dôkazov, ale aj z použitia analógie pri zvolávaní valných zhromaždení obchodných spoločností (ktorej použiteľnosť pre neziskové organizácie pripustil aj sám prokurátor na str. č. 12 dole napadnutého uznesenia), kde som podľa tvrdení prokurátora (viď str. č. 5, štvrtý odsek napadnutého uznesenia) poukazoval vraj na netradičné miesto konania zasadnutia. Ja som však nikdy nepoukazoval na netradičnosť miesta, ale na neurčitosť miesta, na základe ktorej som sa preukázateľne nemal možnosť domnelého zasadnutia správnej rady zúčastniť a na základe ktorého sa žiadne zasadnutie správnej rady ani konať nemohlo (viď str. č. 3 mojej sťažnosti zo dňa 24. 06. 2016, príloha č. 3). Je zrejmé, že takéto nepravdivé tvrdenia prokurátora nepochybne vyplývajú z toho, že pri hodnotení dôkazov starostlivo neuvážil všetky okolnosti prípadu, teda nepostupoval v zmysle ustanovenia § 2 ods. 12 TP.*“.

V ďalšej časti sťažovateľ uvádza, že vyšetrovateľ, ako aj prokurátor mali uviesť, že k spáchaniu trestného činu poškodzovania cudzích práv malo dôjsť «*... v dôsledku predchádzajúceho konania spočívajúceho najmä v uskutočnení zasadnutia Správnej rady [REDAKOVANÉ] dňa 10. 03. 2014 na „[REDAKOVANÉ]“, ktoré bolo zvolané nelegitímne...*». Opäť namieta, že on takto skutok nikdy nevymedzil. Podľa neho aby vyšetrovateľ mohol rozhodnúť v súlade s § 2 ods. 10 Trestného poriadku, „*bol povinný ku konaniu/nekonaniu zasadnutia vypočuť všetky osoby, ktorých sa zasadnutie osobne dotýkalo a vyzvať [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na vydanie vecí (prípadne odňatie vecí) – počítačov, na ktorých mohla byť zápisnica spracovaná a zabezpečiť znalecké skúmanie týchto počítačov za účelom zistenia dátumu, kedy bola zápisnica z domnelého zasadnutia správnej rady vyhotovená. Len v takomto prípade by totiž mohol prokurátor prijať záver o tom, že vyšetrovateľ postupoval pred svojim rozhodnutím podľa §*

215 ods. 1 písm. b) TP v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 TP a zistil skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Ak takto vyšetrovateľ nepostupoval, potom sa rozhodnutím podľa § 215 ods. 1 písm. b) TP za doposiaľ zisteného rozporného skutkového stavu nepochybne dopustil porušenia ustanovenia § 2 ods. 10 TP v nadväznosti na porušenie § 2 ods. 12 TP a prokurátor bol za takéhoto stavu povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 230 ods. 2 písm. e) TP...“.

Namieta tiež, že prokurátor mal uviesť, že sťažovateľ nekonkretizoval dôkazy, ktoré by mal vyšetrovateľ vykonať, uvedené sa však opäť nezakladá na pravde, keďže „potrebu vykonania vyššie uvedeného dôkazu bolo jednoznačne možné vyvodiť napríklad už z môjho podania zo dňa 16. 02. 2015...“, rovnako aj „v podaní zo dňa 20. 04. 2015... som v rámci výpočtu dôkazov, ktoré je potrebné na riadne naplnenie ustanovenia § 2 ods. 10 TP vykonať uvádzal aj potrebu zaistenia relevantných počítačov...“. V nadväznosti na to tvrdí, že nie je pravdou, že jeho podania mali slúžiť len na predlžovanie konania. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že „tvrdenia o nedostatočne zistenom skutkovom stave z dôvodu nevykonania takýchto objektívnych dôkazov zameraných na verifikáciu tvrdení obsahujúcich jednotlivé proti sebe stojace dve skupiny dôkazov potvrdil v súvisiacej veci (vedenej na KR PZ Žilina pod ČVS: KRP-61/2-VYS-ZA-2014) prokurátor Generálnej prokuratúry SR písomnosťou zo dňa 16. 04. 2015, sp. zn. IV/3 GPt 59/15/1000-10, ktorá bola do vyšetrovacieho spisu zaslaná dňa 02. 05. 2015... a tiež aj prokurátorka Krajskej prokuratúry Žilina písomnosťou zo dňa 05. 06. 2015, sp. zn. 3 KPt 398/14/5500-20, ktorá sa stotožnila s mojou argumentáciou v nadväznosti na preverenie pravosti Zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávky zo dňa 25. 02. 2013...“.

Podľa názoru sťažovateľa bolo v predmetnej veci nevyhnutné posúdiť ako predbežnú otázku to, či sa 10. marca 2014 konalo zasadnutie správnej rady [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ nesúhlasí so spôsobom, akým sa s touto predbežnou otázkou vysporiadal vyšetrovateľ. Podľa jeho názoru „pri posúdení predbežnej otázky podľa § 7 ods. 1 TP sa... vyšetrovateľ musí riadiť a otázku posúdiť tak, aby záver posúdenia bol podložený konkrétnymi dôkazmi obsahujúcimi preskúmateľné dôvody, na základe ktorých vyšetrovateľ takto rozhodol. Aj napriek tomu, že sa bude jednať o subjektívny záver vyšetrovateľa, tento musí mať vždy oporu vo vykonaných dôkazoch...“.

... nie je možné rozhodnúť len na základe toho, že vyšetrovateľ a prokurátor skonštatujú o tejto otázke pochybnosti, alebo že preukážu stretnutie [REDACTED] a [REDACTED], pretože na základe vykonaných dôkazov je potrebné v zmysle § 7 ods. 1 TP rozhodnúť o konaní/nekonaní zasadnutia správnej rady...“. Napriek tomu, že sťažovateľ k tomuto predložil dostatok dôkazov, vyšetrovateľ ich nevzal do úvahy, a preto rozhodol svojvoľne, a toto jeho pochybenie následne neodstránil ani prokurátor. Prokurátor sa podľa neho nevysporiadal so žiadnym sťažnostným dôvodom, ktorý uvádzal vo svojej sťažnosti, ale len rozširoval pôvodné úvahy vyšetrovateľa. Sťažovateľ nesúhlasí ani s tvrdením prokurátora, že podozrivým nebolo možné preukázať úmysel, pretože tento by bolo možné posúdiť až po vyriešení otázky, či sa predmetné zasadnutie správnej rady uskutočnilo.

Sťažovateľ zastáva názor, že po zohľadnení ním uvedeného je možné dospieť k záveru, že v predmetnej trestnej veci dosiaľ nebol náležité zistený skutkový stav veci podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, a preto ani nebolo možné postupovať podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Vzhľadom na uvedené preto napadnuté uznesenie prokurátora obsahuje nesprávny výrok o zmietnutí jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu vyšetrovateľa. Prokurátor sa v napadnutom uznesení riadne nezaoberal jeho sťažnostnými dôvodmi, objektívne ich nevyhodnotil a nedal na ne odpovede v dostatočnom rozsahu, pričom jeho konaním došlo k porušeniu viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré konkretizoval v tejto sťažnosti a rovnakým nedostatkom trpí aj konanie prokurátora a vyšetrovateľa, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo a ktoré malo za následok porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. *„Postup uplatnený v napadnutom uznesení a v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo a jeho záver nie je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný, pretože negarantuje moje právo na inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.*

Vychádzajúc z príslušných ustanovení Trestného poriadku (§ 46 ods. 1 TP) som mal právo domáhať sa v rámci tzv. adhézneho konania uplatnenia svojho nároku na náhradu škody v trestnom konaní. Vychádzajúc z čl. 46 ods. 1 ústavy a z čl. 36 ods. 1 listiny som mal právo na to, aby toto trestné konanie malo určitú kvalitu a aby o rozhodnutí o tomto trestnom konaní neboli odôvodnené pochybnosti a aby bolo založené na preskúmateľných

a objektívnych dôkazoch. K takémuto konaniu postupom prokurátora pri napadnutom uznesení (a ani pri jemu predchádzajúcom postupe vyšetrovateľa) nedošlo...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline sp. zn. Kv 61/15/5500-23, zo dňa 04. augusta 2016, ako aj konaním prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline, ktoré vydaniu označeného uznesenia predchádzalo a predchádzajúcim konaním vyšetrovateľa KR PZ Žilina v konaní pod ČVS: KRP-111/2-VYS-ZA-2014, porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline sp. zn. Kv 61/15/5500-23, zo dňa 04. augusta 2016, a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] náhradu trov konania, ktoré mu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinná vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie JUDr. Evy Mišíkovej, s. r. o., Laurinská 2, 811 01 Bratislava [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny postupom vyšetrovateľa v jeho napadnutom konaní, ako aj postupom krajskej prokuratúry v napadnutom konaní a jej uznesením. Porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje v podstate tým, že orgány činné v trestnom konaní náležite nezistili skutkový stav veci, túto nesprávne právne posúdili a na základe toho potom dospeli k nesprávnym záverom. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajskej prokuratúry sťažovateľ namieta, že prokurátor sa riadne nezaoberal jeho sťažnostnými dôvodmi, objektívne ich nevyhodnotil a nedal na ne odpovede v dostatočnom rozsahu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom vyšetrovateľa v napadnutom konaní

Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti sťažnosti sťažovateľa v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, ktorého podstata a účel vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). V nadväznosti na uvedené preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Výsledkom postupu vyšetrovateľa v jeho napadnutom konaní bolo uznesenie, ktorým vyšetrovateľ zastavil podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) Trestného zákona z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej následne rozhodol napadnutým uznesením prokurátor krajskej prokuratúry. Preto právomoc prokurátora krajskej prokuratúry na preskúmanie napadnutého postupu vyšetrovateľa, ako aj jeho

uznesenia vylučuje v tejto časti právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti ústavným súdom.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti postupu vyšetrovateľa v napadnutom konaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom krajskej prokuratúry v napadnutom konaní a jej uznesením

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ namieta porušenie označených práv napadnutým uznesením krajskej prokuratúry a jej postupom, ktorý vydaniu tohto uznesenia predchádzal z dôvodu, že prokurátor sa riadne nezaoberal sťažnostnými dôvodmi sťažovateľa, objektívne ich nevyhodnotil a nedal na ne odpovede v dostatočnom rozsahu. Z uvedeného dôvodu považuje jeho závery z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné. Sťažovateľ v sťažnosti podrobne rozobral napadnuté uznesenie prokurátora, polemizoval s jeho závermi a ústavnému súdu v podstate predostrel svoje vlastne posúdenie predmetnej trestnej veci tým, že poukazoval na to, ako mal podľa jeho názoru prokurátor v predmetnej veci postupovať, ktoré dôkazy mal vziať do úvahy a ako ich mal následne vyhodnotiť.

V nadväznosti na námietky sťažovateľa ústavný súd zdôrazňuje, že cieľom jeho právomoci ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je primárne preskúmať a posudzovať právne názory orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred týmito orgánmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu preskúmať, či skutkové a právne závery krajskej prokuratúry, resp. prokurátora, ku ktorým v rámci preskúmania postupu a rozhodnutia vyšetrovateľa došiel, neboli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a či jeho postup, ako aj záver, ku ktorému došiel, je z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný a zároveň či v dôsledku tohto postupu a rozhodnutia nedošlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Prokurátor krajskej prokuratúry napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa, pretože nebola dôvodná. Prokurátor sa po preskúmaní uznesenia vyšetrovateľa, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, vo svojom rozhodnutí stotožnil so závermi vyšetrovateľa spočívajúcimi v tom, že *„objasňovanie skutkového stavu a vývoj dôkaznej situácie došiel do štádia, kedy možno prijať záver, že skutok kladený za vinu podozrivým nie je ako trestný čin preukázateľný, aj keď niektoré, avšak iba parciálne hodnotenia sťažovateľa nie sú neobjektívne“*. K tomuto záveru došiel na základe podrobnej analýzy skutkového stavu a jeho právnom posúdení, ktoré zosumarizoval týmto spôsobom:

«Vzhľadom na... zásadné posúdenie nemožnosti prehodnotenia nepreukázania subjektívnej stránky pri interpretácii „zasadnutia“ dňa 10. 03. 2014 započatého na letisku podozrivými ako regulárneho aktu správnej rady, napriek jednoznačným obsahovým nedostatkom a nepresnostiam v obsahu zápisnice k tomuto „zasadnutiu“ (ktoré prípadne budú viesť v „civilnom“ konaní k vyhláseniu zasadnutia aj z neho plynúcich i neskorších personálnych zmien v štatutárnych orgánoch n. o. za neplatné) a vnímaniu tohto „zasadnutia“ naopak [REDAKOVANÉ] ako neexistujúceho, resp. nie ako zasadnutia ale ako

„priateľského rozhovoru“, ako takej, ktorá by napĺňala jeden zo základných a obligatórných znakov skutkovej podstaty, nemá význam ani ďalšie dokazovanie, ktorého nevykonanie je namietané sťažovateľom (napr. nevypočutie osôb, ktoré figurovali v rámci zmien v orgánoch neziskovej organizácie – ďalej len ako n. o., ku ktorým malo dôjsť práve na inkriminovanom zasadnutí správnej rady dňa 10. 03. 2014 – [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a pod.).

Nie je jasné, aké návrhy napr. na zaisťovacie úkony, ktoré by mohli reálne viesť k zásadnej zmene dôkaznej situácie, mal sťažovateľ na mysli a tento ich napokon ani sám nekonkretizoval, čo by bolo logické očakávať, ak poškodeného vedie výlučne skutočný záujem na spravodlivom riešení veci a nemá ísť len o na druhej strane kritizované neopodstatnené predlžovanie postupu vo vyšetrovaní neefektívnymi úkonmi...

V rámci trestného konania musí byť dôsledne vyhodnocované každé jedno konanie a v rámci zásad trestného konania prísne odlišované u jednotlivých „krokov“ (konaní), ktoré [REDACTED] alebo aj ktorékoľvek iné osoby (spriaznené s jednou či druhou „záujmovou“ skupinou) realizovali pri presadzovaní svojich súkromno – (obchodno –) právnych záujmov, čo sa týka korelácie ich formy a obsahu smerom k naplneniu obligatórných znakov niektorej zo skutkových podstát trestných činov podľa Trestného zákona.

S rovnakou dôslednosťou, s akou bolo posúdené naplnenie či nenaplnenie znakov trestného činu v konaní [REDACTED], ktoré bolo predmetom tohto konania, budú vyhodnocované samostatne aj ďalšie konania dotknutých osôb, ktoré sú predmetom ďalších vyšetrovaní (napr. spomenuté konanie ČVS: KRP-159/2-VYS-ZA-2015 v súvislosti s možným sfaľovaním Zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávky zo dňa 25. 02. 2013).

Vyhľadávacia zásada a zásada náležitého zistenia skutkového stavu neznamena, že orgány činné v trestnom konaní nemusia prísne zvažovať, či sa v šetrených prípadoch nejedná o výlučne občiansko-právny spor vyplývajúci napr. z nedodržania zmluvného záväzku či inej zákonnej povinnosti, ktoré sa ako súčasť nielen „podnikateľského“ rizika, ale aj v občiansko-právnych vzťahoch môže vyskytnúť a navyše, či v zmysle zásady subsidiarity trestnej represie (tzv. princíp ultima ratio) je nutné aplikovať trestné právo ako najkrajnejší prostriedok postihu, ktorý sa má použiť len v prípadoch závažných excesov zo súkromnoprávných vzťahov.

Treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že nie je úlohou orgánov činných v trestnom konaní nahrádzať iniciatívu občanov pri uplatňovaní domnelých alebo aj opodstatnených ich nárokov a že rozhodnutia vydané v trestnom konaní (vrátane už vydaného rozhodnutia o zastavení veci) v takomto postupe poškodenému nebránia, ani preň nevytvárajú prekážku.

Riešenia takýchto sporov v situácii, ak sa s protistranou občan nedohodne, je nutné sa domáhať len na súde podaním príslušnej žaloby (návrhu), čo v tomto prípade bolo aj učené.

Ingerencia trestného práva do takýchto vzťahov je neopodstatnená a nežiaduca. Vykonávanie ďalšieho dokazovania orgánmi činnými v trestnom konaní by bolo za doposiaľ zisteného skutkového stavu nadbytočné.

Trestné konanie nemôže byť ani prostriedkom nátlaku na protistranu, aby konala určitým, pre druhú stranu želaným spôsobom.

Pokračovanie preverovania v trestnom konaní a vykonávanie ďalšieho dokazovania v tomto štádiu by tak len suplovalo iniciatívu, ktorá je súkromným záujmom, čo by nebolo v súlade so zákonom.

V „civilnom“ súdnom konaní o platnosti či neplatnosti zasadnutí správnych rád, resp. rozhodnutí na nich prijatých, vrátane ustanovenia za členov do jednotlivých funkcií je miesto na argumentáciu ohľadne možných analógií pri zvolávaní valných zhromaždení obchodných spoločností a pod.

Rovnako tak je primeraným v rámci tzv. princípu ultima ratio riešenie, resp. konečné posúdenie „civilným“ súdom termínu, resp. možnosti zvolania správnej rady najskôr až 11. deň po jeho nezvolaní [REDACTED] v lehote 10 dní a vyhodnotenie aj tohto formálneho nedostatku inkriminovaného „zasadnutia“, ktoré sa konalo „už“ 10. deň, kde ale opäť aj sám toto [REDACTED] deklaruje, je si toho vedomý, avšak vysvetľuje si to tak, že nakoľko (čo dosledoval dodatočne cez mail a telefón) [REDACTED] nezvolal regulárne zasadnutie do 24:00 hod. lehoty 10. dňa, mohlo sa „zasadnutie“ medzitým realizované už počas tohto 10. dňa ním a [REDACTED] považovať za prípustné.

To, že takýto výklad pred „civilným“ súdom s najväčšou pravdepodobnosťou neobstoí, ale nič nemení na tom, že pri neexistencii jednoznačnej právnej úpravy a možnej aplikácii nanajvýš nejakých analogických postupov z obchodného práva, ako právneho laika [REDACTED] možný omyl (v sťažnosti použité spojenie, ak by sa mylne domnievali)

stavia do pozície zavinenia nanajvyš z nedbanlivosti, čo pri do úvahy pripadajúcich trestných činoch v súvislosti s následným predložením zápisnice na zápis zmien v zložení správnej rady n. o. okresnému úradu opäť vedie k záveru o nenaplnení základných znakov, a teda o tom, že posudzované konanie nie je trestným činom.

Za daného dôkazného stavu by bolo vznesenie obvinenia podozrivému [REDAKOVANÉ] nielen predčasné, ale meritórne neopodstatnené, nakoľko sa nejaví ani perspektíva žiadnej takej zmeny dôkaznej situácie, ktorá by k zmysluplnému vedeniu trestného stíhania či dokonca postaveniu menovaného pred súd za predmetný skutok mohla smerovať. Je preto možné vysloviť záver, že v danej veci konajúci vyšetrovateľ v merite výroku rozhodol v súlade so zákonom, keď trestné stíhanie zastavil... zväziac reálne výsledky vyšetrovania dospel k záver, že tieto neodôvodňujú nielen, že postavenie potenciálneho obvineného pred súd, ale ani len vznesenie obvinenia proti podozrivému [REDAKOVANÉ], pričom tento záver zodpovedá dôkaznému stavu získanému po skončení vyšetrovania a po vykonaní dostupných úkonov, nevyhodnotil som jeho rozhodnutie ako nesprávne a nezákonné.

Daný prípad je príkladom toho, kedy oznamovateľ (poškodený) predstavil svoje subjektívne vnímanie podozrenia zo spáchania trestného činu a orgány činné v trestnom konaní ho nepreukázali napriek vykonaniu reálne dostupných dôkazov, čo je predpokladom pre vyvodzovanie individuálnej trestnej zodpovednosti.

Neprimeraná neopatrnosť [REDAKOVANÉ] pri analýze reálnosti akcie, ktorá mala byť zdrojom výnosov, neodhadnutie schopností svojich „obchodných“ partnerov (poznámka – používanie úvodzoviek v texte celého odôvodnenia pri prídavkoch „obchodný“ alebo slove „investícia“ ma vyjadrovať majetkový charakter dotknutých záujmov a toto použitie vychádza z toho, že neziskové organizácie na jednej strane formálne podľa zákona nesmú použiť zisk v prospech zakladateľov, členov orgánov ani jej zamestnancov, na strane druhej je logické, že peniaze „investované“ [REDAKOVANÉ] v značnom objeme vo forme pôžičiek nemali zostať n. o. bez perspektívy ich vrátenia a neformálneho zhodnotenia minimálne vo forme či už zhodnotenia majetku n.o. o príspevok z tzv. eurofondov alebo iných benefitov pri prevádzkovaní zariadenia sociálnych služieb [REDAKOVANÉ], vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] sa aj formálne jednalo o obchodný záujem, keďže v podstate riešil otázku nepriamej pohľadávky z podnikania [REDAKOVANÉ]), nepoužitie primeraných právnych foriem

na zabezpečenie svojej „investície“ a z toho plynúce nebezpečenstvo potenciálnych strát nemôže byť čo i len nepriamo riešené nekriticky teraz dodatočne cestou trestného konania.

Bez akcentu pre trestné konanie z toho plynie snád' len ponaučenie o potrebe výberu jednak kvalitného (odborne aj morálne) partnera nielen v podnikateľských projektoch, prípadne o potrebe dôslednejšieho zabezpečenia právneho mechanizmu, resp. právnej formy pri investovaní väčších finančných prostriedkov, ak sa veriteľ chce riziku poškodenia vyhnúť. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (cit. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. 11. 2011, sp. zn. I Sžr/38/2011).

Za daného stavu, kedy orgány činné v trestnom konaní nenašli priame dôkazy svedčiace spáchaniu trestného činu alebo aspoň súvislú reťaz dôkazov nepriamych, dospelo konanie do štádia, kedy vyšetrovateľ musel riešiť dilemu plynúcu z rôzneho koncipovania princípov konania pred súdom a prípravného konania.

Zatiaľ čo v konaní pred súdom pre konečné rozhodnutie platí zásada *in dubio pro reo*, orgány činné v trestnom konaní pri rozhodovaní v prípravnom konaní sú

- jednak viazané zásadou náležitého zistenia skutkového stavu a vyhľadávacou zásadou, v zmysle ktorých s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech,

- zároveň ale je ustanovenie § 215 Tr. por. koncipované doposiaľ skôr v intenciách zásady „v pochybnostiach v neprospech obvineného“ (prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok..., je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený – poznámka: aj keď v jednom z legislatívnych materiálov, ktorý zatiaľ nedospel do štádia schválenej novely, bolo uvažované o zmene napríklad znenia § 215 ods. 1 písm. c) tak, že trestné stíhanie by bolo možné zastaviť, ak nie je preukázané, že skutok spáchal obvinený) a

- súčasne nemôže prokurátor opomenúť znenie ustanovenia § 234 ods. 1, podľa ktorého „ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu...“.

Ústavný súd pri posudzovaní toho, či došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv, vychádzal z obsahu napadnutého uznesenia prokurátora a zároveň prihliadal aj na obsah sťažnosti, ktorú sťažovateľ proti uzneseniu vyšetrovateľa podal a ktorú zároveň doručil ústavnému súdu v prílohe jeho sťažnosti. Z obsahu napadnutého uznesenia prokurátora vyplýva, že prokurátor v napadnutom konaní konal v medziach svojej právomoci a primeraným a v okolnostiach konkrétnej veci postačujúcim spôsobom reagoval na jednotlivé námietky sťažovateľa, ktoré považoval za rozhodujúce pre posúdenie predmetnej veci, a následne svoje závery aj odôvodnil opierajúc sa o skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Napriek nesúhlasu sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie prokurátora je dostatočne odôvodnené a možno ho považovať aj za ústavne udržateľné a akceptovateľné.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06). Uvedené články garantujú ochranu pred protiústavným postupom orgánov verejnej moci v konaniach, v ktorých sa rozhoduje o subjektívnych právach fyzických osôb alebo právnických osôb.

Ústavný súd aj v nadväznosti na svoju konštantnú judikatúru tiež zdôrazňuje, že ak orgány činné v trestnom konaní v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave

(m. m. napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09). Trestné právo je prostriedkom *ultima ratio*, čo znamená, že v trestnoprávnej teórii, ako aj praxi sa už tradične vychádza zo zásady pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). Podľa tejto zásady má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné.

Rovnako do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny nie je ani záruka, že rozhodnutie orgánu verejnej moci bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd návrh (sťažnosť) na začatie konania pri jeho predbežnom prerokovaní odmietnuť, je jeho zjavná neopodstatnenosť. Sťažnosť je zjavne neopodstatnená predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi postupom krajskej prokuratúry v napadnutom konaní a jej uznesením a obsahom sťažovateľom označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne

mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júla 2017